

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 129. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681630176/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Eventyr, viist for vort aandelige Øie mangen Kamp i de dybe Skove og paa de uoverseelige Sletter. Han nikkede os venligt »god Morgen!» og vi rullede bort fra den gamle By.

Solen brændte som Ild, og Egnen begyndte at vende sin sidste Side udad; det var som vi kjørte over et Landkort, saa flad laac det Hele, ja tilsidst krøb den skjønnede Natur ind i et Græsstraee, der hist og her pippede frem. Bageren, som leed uhyre af Hede, og Frygt for *Cholera*, pustede og stønnede. Han førte en 5 à 6 Flasker Viin med, hvorpaa var noget, han kaldte Choleraaaber, og som han tømte den ene efter den anden, først gav han sig til at jodle af Fortvivlelse, det klang som et rådbråkket Jammersskrig, tilsidst, da Flaskerne bleve mere luftige, blev han ogsaa ganske poetisk og gav sig til at declamere, det var nogle »frygtelige Digte» om Døden, Satan og den hvide Kone. Alt gik i een Tone.

Nu kom Solen ind i Vognen med, for at see paa denne Herlighed, Veien begyndte at støve, saa at vi maatte trække Vinduene op; der sadde vi nu, 6 Sjæle i 6 1/2 Legeme, thi Bagerens kunde godt gjælde for halvandet. Han kom i Affekt, de klare Vanddraaber trængte frem i hans Ansigt, hans Nabo, den unge poetiske Skræder, sad bleg af Varme og sagde ved hvert Vers: »jöttlich!» Den gamle Gouvernante saae saa fornem ud og lugtede i et væk til en Citron, medens jeg forsøgte paa alle Maader at strække mine arme Been, som jeg bodede ind mellem »die schöne Müllerinn» og hendes Broder, der sov og nikkede i Søvn, som to Kobblommer paa Marken naar det blæser lidt. Bageren tog det for Bifaldsrik, og hævede Stemmen endnu stærkere, da foer der et kulsort Hoved, med Bjæf og Skrig, ud af Gouvernantens Synse, her var hendes Hund gjemt, da ingen Hunde maae komme i Vognen, den havde forholdt sig rolig den lange Tid forud, men tabte nu Taalmodigheden; den gav nogle Bjæf, saa de sovende Sødskende, og vi andre halvdøde foer op i Vognen og jøge alle Hovederne ind i det store Næt, der hang under Loftet med vore Stokke, Paraplyer og andre Smaasager. »Die schöne Müllerinn» havde ogsaa stukket et stort Papir derop med hvidt Puddersukker, der nu brød løs, og overøste den arme Båger, der i Ansigtet saae ud som et levende Kildevæld. Til Lykke vare vi tæt ved en By, jeg troer, *Peesin*, her fandt han da Trost og vi andre Præliminære til at hvile sig, der vil sige, fik sat os ned, saa blæste Postillonen, og vi stavedes igjen ind i vort vandrende Fængsel. Bageren talde nu ikke længer i Vers, men ved Idee-Asso-

ciation kom han fra Gouvernantens Hund til *Göthes Faust*, hvor især Hunden havde været forbandet god; han havde seet dette Stykke i *Berlin*, og satte det ligesaa høit, som *Rollas Død*, der var hans Favorit-Stykke, thi han havde engang i sin Ungdom været med i det, som en Vildmand. »Die schöne Müllerinn« og jeg undetholét os med at tale om de forskjellige Slags Oste, og jeg steg temmelig i hendes Agtelse, da jeg lærte hende Maaden at tilberede fyensk Skjørost. Det gik imidlertid fort i susende Galop, og hver Gang jeg tittede ud af Vognen, saae jeg hvidt Sand og sorte Granskove, saa at den eneste poetiske Blomst, der her kunde fremspire i mit Hjerte, var denne preussiske Sandblomst.

Ja, *Preussen* var et deiligt Land,
Ifald der var lidt mindre Sand,
Og flere grønne Skove!
Dog na – nu skrive alle Mand,
Thi trænger man jo ret til Sand,
Og Sandet bør man love.

Ja, skrev man end i tusind Aar,
Saa raskt, som nu til Dags det gaaer,
I det Uendelige,
Og *Preussen* stod, som Sandhuus her,
Var der dog Sand nok til Enhver,
Og det vil meget sige!

Den »jötliche« Skrædder sad vist ogsaa i poetiske Tanker, men da han havde faaet Plads mellem Benet og Kjødet, det vil sige, Gouvernanten og Bageren, maatte han skyde Svanchals, for at see gennem Vinduet, og da vi just kom forbi en stor Tidsel, der her stod som et Frugtbarhedens Symbol, lispede han, med et Blik paa Bageren, som han vilde vise sit Bekjendtskab til Literaturen:

»Röslein, Röslein, Röslein roth,
Röslein auf der Heide«

Men standsede derpaa meget forlegent og saae ned paa sit Lomme-tørklæde, som han legede med, idet han formodentligt frygtede, at